

SOLIDAARISUUS

**Kansainvälinen solidaarisuussäätiö sr
TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 31.12.2018**

SOLIDAARISUUS

TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2018

Kansainvälinen solidaarisuussäätiö sr (Solidaarisuus) edisti vuoden aikana toimintansa tarkoitusta toteuttamalla pitkäjänteistä kehitysyhteistyötä sekä siihen liittyvää viestintää, vaikuttamistyötä ja varainhankintaa. Vuosi 2018 oli Solidaarisuuden toiminnassa muutosten ja inspiroivien avausten vuosi.

Voimassaolevan strategian (2017-2021) mukaisesti Solidaarisuuden visiona on rakentaa maailmaa, jossa yksikään nainen ei kärsi väkivallasta eikä kukaan elä köyhydessä. Säätiön hallitus päivitti strategiakauden tavoitetta: vuonna 2021 Solidaarisuus tunnetaan rohkeana naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäisijänä ja asiantuntijana.

Vuonna 2018 käynnistyi ulkoministeriön (UM) ja tuhansien suomalaisten varoilla toteutettava nelivuotinen ohjelmakausi (2018-2021). Ohjelman keskiössä on tyttöihin ja naisiin kohdistuvan väkivallan vähentäminen ja paikallistalouksien vahvistaminen Somalimaassa, Keniassa ja Nicaraguassa. Kolme päätavoitetta ovat: 1) Paikallistaloudet ovat elinvoimaisia ja ekologisesti kestäviä, 2) Naiset ja miehet ovat voimaantuneita ehkäisemään naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja 3) Ihmiset ja yhteisöt ovat vahvistuneet globaalin muutoshalun edistäjinä.

Ohjelma toteutui vuoden aikana pääosin suunnitelmien mukaisesti ja siitä hyötyi kolmessa yhteistyömaassa noin 63 600 ihmistä. Käynnissä oli kaikkiaan 12 hanketta, joista 10 toteutettiin yhteistyössä paikallisten kumppanijärjestöjen kanssa. Neljä hankkeista oli kohdennettua toimeentulohanketta. Kuuden hankkeen pääasiallisena tavoitteena on voimaannuttaa yhteisön jäseniä ehkäisemään naisiin kohdistuvaa väkivaltaa. Solidaarisuus veti itse kahta hanketta (yksi Somalimaassa ja yksi Keniassa).

Helsingin toimistossa päällikötason avainhenkilöiden vaihtuminen antoi vauhtia strategian ja ohjelman tavoitteita tukevalle uudistamistyölle. Vuoden lopulla käynnistettiin taloushallinnon järjestelmien kehittäminen sekä tiedolla johtamisen ja organisaation vaikuttavuuden vahvistumista tukevan organisaatioarkkitehtuurin suunnittelu.

Sidosryhmätyö

Solidaarisuus oli vuonna 2018 seuraavien katto-organisaatioiden jäsen: Suomalaiset kehitysjärjestöt Fingo ry (jonka muodostivat kesäkuussa kaksi kattojärjestöä Kehitysyhteistyön palvelukeskus Kepa ry ja Kehitysyhteistyöjärjestöjen EU-yhdistys Kehys ry), Somalia NGO Consortium, Suomen Somalia-verkosto ry, Vastuullinen Lahjoittaminen VaLa ry ja eurooppalainen Solidar.

Solidaarisuus oli mukana useassa koalitiossa vaikuttamassa kevään 2019 eduskuntavaaleihin. Vaikuttamistyön yhtenä tavoitteena oli naisten ja tyttöjen oikeuksien pitäminen Suomen kehityspolitiikan kärjessä seuraavalla hallituskaudella. Samalla toimittiin aktiivisesti Väestöliiton perustaman Seksuaalioikeusverkoston jäsenenä. Lisäksi osallistuttiin Finnwatch ry:n koordinoimaan kampanjaan yritys vastuulain saamiseksi Suomeen.

Yhteistyömaissa kumppanijärjestöt ja osuuskunnat sekä hankkeiden osallistajat, paikallisviranomaiset, Suomen suurlähetystö, muut järjestöt sekä kansainväliset toimijat olivat Solidaarisuuden sidosryhmätyön keskiössä. Kumppaneiden verkostoitumista tuettiin kansallisesti ja kansainvälisesti. Nicaraguassa käsityöläisten *Manos Nicas* -verkosto jatkoi yhteistyötä Aid to Artisans -järjestön kanssa osana Market Readiness -ohjelmaa.

Somalia Consortiumin jäsenenä osallistuttiin alueellisiin kokouksiin ja ministerikokouksiin, joiden avulla parannettiin kuivuusraportointia ja avun saamista kuivuudesta kärsiville alueille. Edelleen Solidaarisuus oli mukana Somalimaan maataloustutkimuksen kehittämiseen tähtäävässä konsortiossa, jossa on mukana paikallisia kumppaneita, Buraon yliopisto, Somalimaan maatalous- ja opetusministeriöt sekä Suomen Luonnonvarakeskus.

Keniassa tuettiin kumppanien roolia kansalaisyhteiskunnan vaikuttajina. Yhdessä kumppanijärjestö CECOMEn kanssa vahvistettiin Kisiin maakunnan tasa-arvoministeriön osaamista ja edistettiin naisten asemaa parantavien päätösten toimeenpanoa.

Viestintä

Viestinnän resursseja suunnattiin aiempaa laajempien kohderyhmien tavoittamiseen ja kampanjoihin, mikä tuotti vahvaa tulosta. Ansaitussa medianäkyvyydessä oli ennätysvuosi: mediaosumissa saatiin aikaan 20% kasvu edellisvuoteen nähden ja panostus suurilevikkiseen mediaan tuotti ennätysmäärän näkyvyyttä Solidaarisuuden työlle. Myös seuraajien määrä kaikissa tärkeimmissä some-kanavissa nousi edellisvuodesta (Facebook, Twitter ja Instagram). Instagram oli vahvassa nousussa kuvapohjaisella sisällöllään: kasvua oli 36,5 %. Solidaarisuus-lehden viimeinen numero tuotettiin vapaaehtoisvoimin ja se tavoitti 18 130 tukijaa. Loppuvuodesta osallistuttiin Taloustutkimuksen teettämään järjestötutkimukseen, jonka mukaan Solidaarisuuden tunnettuus osoitti kasvusuuntaa strategian tavoitteen mukaisesti. Vuoden aikana kehiteltiin ja lanseerattiin ilmastonmuutoksen ja kuivuuden ongelmia käsittelevä Viimeinen pisara-pulmapeli yhtenä globaalikasvatuksen innovaationa yläkouluikäisille nuorille.

Hallinto ja henkilöstö

Solidaarisuuden valtuuskuntaan kuului 12 varsinaista ja 12 varajäsentä. Se kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa. Kevätkokouksessa valtuuskunnan puheenjohtajana toimi kansanedustaja Ilkka Kantola ja varapuheenjohtajana Sirkka Kotola. Solidaarisuuden päättävä elin hallitus kokousti vuoden aikana 11 kertaa. Hallitukseen kuuluivat puheenjohtaja Folke Sundmanin sekä varapuheenjohtaja Tero Shemeikan lisäksi kahdeksan (10.10. alkaen seitsemän) jäsentä. Hallituksen jäsenet olivat Markku Hyvärinen, Sonja Kekkonen, Kaisa Penny, Matti Lahtinen, Mikko Kähärä (10.10. saakka), Riikka Keskitalo, Sara Salomaa sekä Ilkka Tahvanainen.

Toiminnanjohtajana työskenteli Miia Nuikka, ohjelmajohtajana Robert Salin 4.6. saakka (siirtyi vanhempainvapaalle) ja Anisa Doty 1.6. alkaen, asiantuntijana (kestävä toimeentulo ja yritysysteistyö) Jenna Kettunen, asiantuntijana (tasa-arvo) Maria Väkiparta, viestintäpäällikkönä Siru Aura 16.5. saakka, digitaalisen viestinnän kehittäjänä (Satu Vesterisen vanhempainvapaan sijaisuus) Ada Bergroth 24.4. saakka ja tämän jälkeen viestinnän asiantuntijana 25.4. alkaen, Viestinnän erityisasiantuntijana 25.4.-9.9. Satu Vesterinen (viestintäpäällikkönä 10.9. alkaen), talouspäällikkönä Tuija Vesterinen 14.9. saakka (eläköityi), talous- ja hallintopäällikkönä Janne Schaupp 1.9. alkaen, varainhankintapäällikkönä 1.1.-24.4. sekä sen jälkeen varainhankinta- ja viestintäjohtajana Samuli Tarvainen 14.9. saakka ja tässä tehtävässä Matti Ljufström 26.11. alkaen, varainhankinnan koordinaattorina Liisa Nerg (uusi tehtävä vapaaehtoistyön ja globaalikasvatuksen suunnittelija 25.4. alkaen) ja varainhankinnan suunnittelijana Ulla Sarén (uusi tehtävä markkinoinnin suunnittelija 25.4. alkaen).

Nicaraguassa maapäällikkönä työskenteli Jukka Pakkala, Somalimaassa ja Keniassa Afrikan aluepäällikkönä Airi Kähärä. Somalimaassa määräaikaisina paikallisina työntekijöinä työskentelivät Sharmarke Hussein Mohamed 30.11. saakka, Zuhur Abdi Jama sekä Zeinab Mohamud 19.3. alkaen sekä Keniassa puolestaan Mary Momanyi, Consolata Mbuvi 26.3. alkaen, Joel Machuka 1.5. alkaen ja Moris Kisakwa 31.12 saakka. Vapaaehtoinen asiantuntija Leakhena Sieng toimi Itä-Afrikan ohjelman tukena vuoden loppuun asti Tansaniasta käsin.

Talous

Vuonna 2018 Solidaarisuuden toiminnan kokonaiskulut olivat 2 841 900,45 euroa (vuonna 2017: 2 936 632,01 euroa), josta kehitysyhteistyöohjelman osuus oli 2 339 501,83 euroa (vuonna 2017: 2 225 980,66 euroa). UM:n avustuksilla kuluista katettiin 1,79 miljoonaa euroa (vuonna 2017: 1,47 miljoonaa euroa). UM:n tuen osuus oli 77 % ohjelmasta (vuonna 2017: 66%) ja saatu avustus käytettiin vuoden aikana. Solidaarisuus rahoitti ohjelmasta itse 23% (vuonna 2017: 34%).

Varainhankinnan bruttotuotto ilman sijoitustoiminnan tuottoja oli edellisvuotta hieman parempi, yhteensä 1 075 169,10 euroa (vuonna 2017: 1 025 965,23 euroa). Merkittäviä investointeja ei tehty. Keräyskultujen osuus kokonaistuotosta oli 33% (2017: 48%). Nenäpäivä-keräyksen edellisvuoden tuotto, yhteensä 174 307,41 euroa, käytettiin toimeentulo- ja FGM-hankkeiden omarahoitukseen.

Säätiön johdolle maksettiin palkkaa yhteensä 61 257,68 euroa sisältäen 240 euroa matkapuhelineta. Tilintarkastusyhteisö Ernst & Young Oy:lle maksettiin palkkioita vuoden 2017 tilintarkastuksesta yhteensä 12 338 euroa. Vuoden 2018 tilintarkastajaksi nimetyille KHT Kari Lydmanille ei maksettu palkkioita. Säätiön hallitukselle ei maksettu palkkioita. Säätiö ei ole antanut lainoja tai vakuuksia lähipiiriin kuuluville eikä tehnyt muitakaan säätiölain tarkoittamia toimia lähipiiriläistensä kanssa.

Arvio tulevaisuudesta

Kehitys- ja globaalipolitiikka nousee aiempaa vahvempaan rooliin huhtikuun parlamenttivaaleissa valittavan Suomen eduskunnan ja tulevan hallituksen agendalla. Kehitysjärjestöt ovat luoneet vaalien alla painetta kaikkiin puolueisiin, jotta suomalaista kehityspolitiikkaa rakennettaisiin jatkossa johdonmukaisemmin kestäväen kehityksen tavoitteiden pohjalta ja kehitysrahoitukseen saataisiin pitkäjänteisyyttä, ml suunnitelma kehitysyhteistyömäärärahojen nostamiseksi 0,7% bruttokansantuotteesta.

Vaikka UM:n ohjelmatuen kasvu siivittää Solidaarisuuden vakautta ja kehitystä kaudella 2018-2021, määrätietoisia ponnisteluja rahoituspuolelta laajentamiseksi tulee jatkaa. Tämä tarkoittaa lisäpanostusta lobbaamiseen ja relevantteihin kansainvälisiin rahoitushakuihin sekä liittoutumista strategisten toimijoiden kanssa. Samalla on huolehdittava siitä, että säätiön kyky investoida uusien säännöllisten lahjoittajien hankintaan kotimaassa pysyy vahvana. Säätiön hallitus päivittää varainhankinnan investointisuunnitelmaa syksyllä 2019.

Solidaarisuuden kehittämisen keskiössä on tällä strategiakaudella oman ”nichen” kirkastaminen ja entistä selkeämpi profiloituminen. Järjestömme tunnettuus kotimaassa on saatu lupaavalle kasvuralle, ja tätä työtä on jatkettava. Ohjelmatiimin vetämä ns. vahvuushautomo tuottaa puntaroitavaksi analyysia ja temaattisia rajauksia, joiden avulla Solidaarisuus voi edelleen rakentaa asiantuntijuuttaan, osoittaa lisäarvonsa ja parantaa vaikuttavuuttaan yhtenä suomalaisen kehitysjärjestökentän edelläkävijöistä. Säätiön 50-juhlavuoteen valmistauduttaessa tavoitteeksi tulisi asettaa se, että yhä useampi nuori tulevaisuuden tekijä ja vaikuttaja innostuu toiminnastamme.

TULOSLASKELMA**1.1.-31.12.2018****1.1.-31.12.2017****Varsinainen toiminta**

Tuotot

UM-kumppanuussopimus	1 790 000,00		1 470 000,00	
Muut tuotot	50 027,65	1 840 027,65	51 898,33	1 521 898,33

Kulut

Hankekulut	-1 448 729,49		-1 291 093,98	
Henkilöstökulut	-636 318,42		-559 642,06	
Poistot	-9 422,37		-18 865,47	
Muut kulut	-367 752,90	-2 462 223,18	-440 366,90	-2 309 968,41
		-622 195,53		-788 070,08

Varainhankinta

Tuotot

Keräystuotot	1 075 169,10		1 025 965,23	
--------------	--------------	--	--------------	--

Kulut

Henkilöstökulut	-178 908,46		-378 169,65	
Muut varainhankinnan kulut	-169 314,69	-348 223,15	-217 299,87	-595 469,52

Varainhankinta yhteensä 726 945,95 430 495,71

Kulujäämä/jäännös 104 750,42 -357 574,37

Sijoitus- ja rahoitustoiminta

Tuotot	29 385,31		90 117,68	
Kulut	-31 454,12	-2 068,81	-31 194,68	58 923,00
		-2 068,81		58 923,00

Tilikauden tulos 102 681,61 -298 651,37

Tilinpäätössiirrot

Rahastosiirot omarahoitukseen		0,00		299 931,42
-------------------------------	--	------	--	------------

Tilikauden alijäämä 102 681,61 1 280,05